

Landbrug & Fødevarer/v

Dyrevelværd og Veterinærme-
dicin

J.nr. 2017-15-39-00581

Ref. JANFR

Den 19. marts 2018

Afgørelse vedrørende stambogs- og registerføring af avlssvin samt udstedelse af afstammingscertifikater og stamtavler

Fødevarestyrelsen har den 4. og 24. januar 2018 fra advokat Joan Vollertsen på vegne af en række svineavlere modtaget anmeldelse om, at Landbrug & Fødevarers (LFS) administration af stambogsføring og registerføring samt udstedelse af stamtavler og afstammingscertifikater ikke er i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelse om racerene avlssvin og hybridavlssvin¹, herefter bekendtgørelsen.

Fødevarestyrelsen anmodede på den baggrund LFS om at redegøre for den praksis, LFS følger for indføring af svin i stambøger og register samt udstedelse af stamtavler og afstammingscertifikater mv., herunder hvilke begrundelser eventuel afvisning heraf sker med.

Fødevarestyrelsen har den 2. februar 2018 modtaget redegørelse fra LFS. Det fremgår af det materiale, som LFS fremsendte, at LFS ikke ser sig forpligtet til at stambogsføre eller registerføre svin eller til at udstede stamtavler/afstammingscertifikater for svin fra avlere, der ikke indgår i DanAvl-avlsprogrammet.

Fødevarestyrelsen har den 12. februar 2018 sendt et udkast til afgørelse i høring hos LFS.

LFS har den 19. februar 2018 afgivet bemærkninger hertil. Den 21. februar 2018 blev der afholdt møde i Fødevarestyrelsen, hvor LFS havde lejlighed til at redegøre yderligere for sine synspunkter. LFS fik i den forbindelse mulighed for at afgive supplerende bemærkninger. Fødevarestyrelsen har imidlertid ikke modtaget yderligere.

Fødevarestyrelsen har derfor truffet nærværende afgørelse på det foreliggende grundlag.

Den relevante regulering

LFS anfører, at vurderingen af LFS' pligter ikke skal ske efter bekendtgørelsen og de direktiver og beslutninger, som implementeres herved, men efter dyreavlsforordningen², og henviser bl.a. til dyreavlsforordningens artikel 64, stk. 1, hvorefter

¹ Bekendtgørelse nr. 439 af 28. maj 1996

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1012 af 8. juni 2016 om zootekniske og genalogiske betingelser for avl, handel med og indførsel til Unionen af racerene avlsdyr, hybridavlssvin og avlsmateriale herfra og om ændring af forordning (EU) nr.

svineavlsdirektivet³ ophæves. LFS henviser til, at de relevante direktiver er markeret som ophævede i EUR-Lex. Endelig har LFS henvist til, at almindelige EU-retlige fortolkningsprincipper tilsiger, at dyreavlsforordningen skal tages i betragtning.

Fødevarestyrelsen er enig i, at forordningen er trådt i kraft den 19. juli 2016. Det fremgår imidlertid af artikel 69, at forordningen finder anvendelse fra 1. november 2018. Af samme bestemmelse fremgår det, at artikel 65 finder anvendelse pr. 19. juli 2016. Såfremt artikel 64, stk. 1, (ophævelsesbestemmelsen) skulle have haft virkning fra et andet og tidligere tidspunkt end den resterende del af forordningen, ville dette være fremgået af forordningen.

Angivelser i EUR-Lex er ikke retskilder og har ingen selvstændig, retlig betydning ved vurderingen af direktivernes ophævelse.

På den baggrund fastholder Fødevarestyrelsen, at det er bekendtgørelsens regler, der danner grundlag for vurdering af nærværende sag.

Den anerkendte avlsorganisation

LFS anfører i redegørelsen, at Danske Slagterier oprindeligt var adressat for anerkendelsen i 1991, men at anerkendelsen siden er overdraget til LFS.

Fødevarestyrelsen skal hertil bemærke, at styrelsen forstår ændringen fra Danske Slagterier til LFS som en rent organisatorisk ændring mellem to sammenhængende foreninger. Det er styrelsens opfattelse, at en anerkendelse efter bekendtgørelsen ikke frit kan overdrages. Det er en forudsætning for, at LFS kan betragtes som indehaver af anerkendelsen som avlsorganisation, at de organisatoriske ændringer ikke fører til en realitetsændring af avlsprogrammernes beskaffenhed, idet en sådan ændring vil betinge en ny ansøgning.

Vedrørende LFS' status af privat virksomhed

LFS anfører, at LFS er en privat virksomhed og gør gældende, at dette medfører, at pligten til at indføre dyr og udstede dokumenter på begæring ikke gælder for LFS.

Fødevarestyrelsen henviser til, at LFS ikke kan være en privat virksomhed efter bekendtgørelsen. Det fremgår modsætningsvist af bekendtgørelsens § 1, stk. 3, at private virksomheder ikke kan anerkendes som stambogsførere af racerene avlssvin, mens det følger af samme bestemmelses stk. 4, at private virksomheder kan anerkendes som førere af registre for hybridavlssvin. Private virksomheder kan ikke opnå anerkendelse som stambogsfører af racerene avlssvin efter bekendtgørelsen.

Som nævnt er anerkendelsen til Danske Slagterier i sin tid givet for både stambogs- og registerføring. Det følger af anerkendelsen af først Danske Slagterier og siden LFS, at denne er givet for både stambogs- og registerføring og dermed omfatter både racerene avlssvin og hybridavlssvin. De eneste enheder, som kan anerkendes som både stambogs- og registerfører efter bekendtgørelsen, er avlsforeninger og avlsorganisationer. Som nævnt er det en forudsætning for skiftet af adressat, at ændringen er organisatorisk, hvorfor anerkendelsens indhold ikke har ændret sig ved skiftet. LFS kan derfor ikke betragtes som en privat virksomhed i bekendtgørelsens forstand, og der er således kun sket anerkendelse af LFS som avlsforening eller avlsorganisation.

652/2014, Rådets direktiv 89/608/EØF og 90/425/EØF og ophævelse af visse retsakter på området for dyreavl

³ Rådets direktiv 88/661/EØF af 19. december 1988 om zootekniske normer for avlssvin

Grundlaget for afvisning/optagelse i stambog/register

LFS bekræfter, at optagelse af svin i stambog/register er blevet afvist med henvisning til Regler for Avl og Regler for Opformering, idet en række avlere ikke har tilsluttet sig disse. LFS henviser til, at bekendtgørelsens §§ 6 og 11 samt bilagene 4 og 5 medfører, at disse regelsæt bestemmer adgangen til stambogs- og registerføring, idet LFS anfører, at Regler for Avl og Regler for Opformering må udgøre stambogens eller registrets regler i bekendtgørelsens forstand. LFS bemærker, at svinene til stadighed skal opfylde kravene i stambogens/registrets regler, in casu Regler for Avl og Regler for Opformering. LFS anfører, at dette må medføre, at avlere skal have tilsluttet sig og overholde Regler for Avl og Regler for Opformering, herunder at dyrets indekstal beregnes. LFS fremhæver, at afprøvningsmetoderne kræver en nær styring med en række forhold i avlen, herunder foderplaner, stalde mv. Overholdes dette ikke, kan dyret ikke få beregnet indekstal, hvilket ifølge LFS er uløseligt sammenhængende med, at dyret skal være identificeret efter fødslen efter stambogens/registrets regler, jf. bekendtgørelsens bilag 4 og 5.

Det følger af begge de nævnte bilag til bekendtgørelsen, at svin skal være identificeret efter fødslen ifølge stambogens eller registrets regler og endvidere have en afstamning, der er fastlagt efter regler i stambogen eller registret, mens det yderligere følger for så vidt angår racerene avlssvin, at disse skal stamme fra forældre og bedsteforældre, der alle er indført i en stambog for samme race.

Det er Fødevarestyrelsens vurdering, at afvisning således kun kan ske, hvis dyret ikke lever op til kravene om identifikation og afstamning i stambogens eller registrets regler, samt for så vidt angår racerene avlssvin, hvis disse ikke stammer fra stambogsførte forældre og bedsteforældre.

Identifikation er et udtryk for, at svinets identitet skal sikres ved et betryggende system hertil, hvilket også fremgår af bekendtgørelsens bilag 1, pkt. 3, litra b. Afstamning er et udtryk for, at svinet kan indplaceres i en genealogisk sammenhæng med de øvrige dyr i stambogen/registret, og det er således et krav for anerkendelse, at stambogens/registrets regler indeholder et registreringssystem for afstamning, jf. bekendtgørelsens bilag 1, pkt. 3, litra c.

Bekendtgørelsens §§ 6 og 11 forpligter avlsforeninger og avlsorganisationer til at stambogs- eller registerføre dyr, der lever op til kravene i bilag 4 eller 5. Der er således tale om et retskrav for avlerne på at få deres dyr indført i stambog eller register. Dette retskrav kan ikke indsnævres eller afskæres af, at avlsforeninger og avlsorganisationer indfører yderligere betingelser i egne regelsæt for at lade dyr indføre i stambøger eller registre.

Det er på den baggrund Fødevarestyrelsens vurdering, at LFS i strid med bekendtgørelsens regler afviser at stambogs- og registerføre svin, idet afvisning sker af andre grunde end de, som bekendtgørelsen tillader.

Udstedelse af stamtavler/afstammingscertifikater

LFS anfører, at udstedelse af stamtavler eller afstammingscertifikater forudsætter, at dyret er stambogsført eller registreret. LFS finder dog ikke, at der gælder en pligt til at udstede stamtavler/afstammingscertifikater til avlere, som er udtrådt af avlsprogrammet. LFS begrundet dette med, at resultater fra afprøvninger fremgår af de udstedte dokumenter, og at LFS ikke kan være forpligtet til at udstede dokumenter, som er særligt tilpasset de udtrådte avlere. LFS finder ikke, at der består en ret for avlere til at indgå i afprøvningen, og at der som følge heraf ikke kan udstedes dokumenter, idet dette ville medføre en pligt for LFS til at udarbejde modificerede dokumenter til en gruppe af avlere.

Fødevarestyrelsen skal henvide til, at §§ 7 og 12 i bekendtgørelsen pålægger avlsorganisationer og avlsforeninger at udstede de relevante dokumenter som dokumentation for, at dyrene og deres afstamning er optaget i stambogen/registret. Hensynet bag pligten til at udstede dokumenter er således ikke at sikre deltagelse i afprøvninger eller beregning af avlsværdital, men at sikre avlere af stambogs- og registerførte svin mulighed for at kunne dokumentere, at svinene er indført i stambog eller register. Efter bekendtgørelsen gælder således en ret for avlerne til at få udstedt disse dokumenter, og i det omfang et stambogsført eller registreret dyr ikke afprøves eller får beregnet avlsværdi, må oplysninger herom udelades af det udstedte dokument.

Om afgifter/honorarer

LFS anfører, at bekendtgørelsen ikke finder anvendelse for så vidt angår avlere, som ikke har tiltrådt Regler for Avl og Regler om Opformering. Til støtte herfor anføres det, at en sådan ret vil medføre, at avlere kan have fordel af at være udtrådt af DanAvl-systemet, mens andre avlere finansierer driften af systemet.

Det er Fødevarestyrelsens opfattelse, at spørgsmålet om avlsprogrammernes fordeling af udgifter ikke er relevant for denne afgørelse.

Fødevarestyrelsen skal henlede opmærksomheden på, at omkostninger i forbindelse med indførelse eller registrering er det offentlige uvedkommende, jf. bekendtgørelsens § 16, stk. 1. Avlsforeninger mv. kan således fastsætte honorarer for indførelse i stambøger eller/registre samt for udstedelse af stamtavler/certifikater, dog med undtagelse af forbuddet mod særavgift i stk. 2 og 3.

Afprøvning, kapacitet og konkurrenceretlige spørgsmål

LFS anfører, at de avlere, som er udtrådt af DanAvl-systemet, ikke længere kan indgå i systemet på grund af kapacitetsproblemer i afprøvningssystemet.

LFS anfører desuden, at konkurrenceretens regler om informationsudveksling, herunder Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde artikel 106, forhindrer, at LFS foretager afprøvning af svin fra avlere, som ikke har tilsluttet sig DanAvl, idet informationer om svinene ved afprøvning udveksles på en konkurrenceretligt betænkelig måde.

Nærværende afgørelse omhandler spørgsmålet om, hvorvidt LFS indfører dyr i stambøger og registre i overensstemmelse med bekendtgørelsens regler, samt om LFS på avleres begæring udsteder afstammingscertifikater og stamtavler til dokumentation heraf. Spørgsmålet om afprøvning er ikke relevant og kan derfor ikke have indflydelse på Fødevarestyrelsens vurdering.

Sammenfatning og afgørelse

Anerkendelse som stambogs- og registerfører forudsætter overholdelse af en række pligter. Det fremgår af LFS' oplysninger til sagen, at LFS ved udelukkelsen af visse dyr og deres avlere har lagt vægt på forhold, som ikke er i overensstemmelse med bekendtgørelsen og betingelserne for den officielle anerkendelse.

Der er sammenfattende tale om, for så vidt angår racerene avlssvin, at afvisning fra stambogsføring er sket i videre omfang end kravene i bekendtgørelsens bilag 4 kan berettige, ligesom der ikke udstedes stamtavler og afstammingscertifikater til dokumentation for, at dyrene er indført i stambogen.

Endvidere er der tale om, for så vidt angår hybridavlssvin, at afvisning fra registerføring er sket i videre omfang end kravene i bekendtgørelsens bilag 5 kan berettige, ligesom der ikke udstedes stamtavler og afstammingscertifikater til dokumentation for, at dyrene er indført i registret.

I medfør af § 63 i lov om hold af dyr påbyder Fødevarestyrelsen LFS

- straks at sikre, at alle avlssvin, som lever op til bekendtgørelsens bilag 4 eller 5, på begæring indføres i den relevante stambog eller i registret, jf. bekendtgørelsens §§ 6 og 11.
- straks at sikre, at avlere af stambogs- og registerførte avlssvin på begæring kan få udstedt stamtavler og afstammingscertifikater som dokumentation for, at deres dyr er indført i stambogen eller registret, jf. bekendtgørelsens §§ 7 og 12.

Klagevejledning

Klager over afgørelser truffet af Fødevarestyrelsen efter lov om hold af dyr kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. bekendtgørelse om Fødevarestyrelsens opgaver og beføjelser § 18, stk. 1. En eventuel klage skal indbringes for Fødevarestyrelsen inden 4 uger fra denne afgørelse er modtaget, jf. § 18, stk. 2. Hvis klagen ikke giver anledning til at ændre afgørelsen, oversender Fødevarestyrelsen klagen til klagenævnet. Sagsnummeret ved klage bedes oplyst.

Med venlig hilsen

